

Architekturní osvětlení

Architekturní či architektonické osvětlení je fenomén, který se objevil již dávno, avšak jeho nebývalé rozšíření spojené s rozvojem světelné techniky lze pozorovat až v druhé polovině 20. století, zejména v několika posledních letech. Pod názvem architekturní je možné chápat spíše umělecké osvětlení staveb, zatímco architektonické osvětlení může být pojímáno spíše jako osvětlení přírodních objektů jako skal, krasových jeskyní apod. Běžně se však mezi těmito termíny nedělá rozdíl, navíc nejsou nikde definovány.

Ve starověku se stavěly především různé sakrální stavby jako kostely, chrámy apod., popř. paláce vládců, jejichž stavitelé usilovali o co největší využití denního světla. Zřizovalo se jen slavnostní osvětlení přístupových cest a schodišť při zvláštních příležitostech. V první polovině dvacátého století se vnější architekturní osvětlení průmyslových a administrativních budov téměř nepoužívalo. Uplatňovaly se jen reklamní nápisy a symboly, většinou s použitím svítících trubic. Architekturní osvětlení různých památek a významných budov žárovkovými světly bylo nákladné, takže jeho instalace byly jen omezené.

Dnes se vnější osvětlení budov rozšiřuje v centrech velkoměst na většinu významnějších objektů a často má reklamní charakter, dále na mnoho historických budov a pomníků, a to nejen ve velkých městech. Vedl k tomu ohromný rozvoj turistického ruchu a samotné světelné techniky (tu se snaží sledovat náš časopis).

Přirozeně při projektování, výstavbě i provozu architekturního osvětlení vzniká množství otázek a problémů, které je třeba řešit. Především jde o rozhodnutí, co a jak osvětlovat; dříve (aspoň v Česku) bylo nutné získat souhlas architekta města, což nutilo investora a projektanta řešit osvětlení s ohledem na okolní zástavbu. Dnes by se vlastně k takovýmto záměrům mělo vyjadřovat i MŽP, neboť zbytečně intenzivní osvětlení fasád znamená neúčinnou spotřebu energie a zatěžování prostředí rušivým světlem. Bohužel v současné době tyto mechanismy zjevně nefungují, prostě máme větší svobodu. Apeluji tedy na projektanty a investory, aby při řešení architekturního i reklamního osvětlení dodržovali aspoň světelnotechnické zásady a estetická hlediska (viz např. Světlo č. 4/2007, str. 47).

Ing. Jiří Novotný, šéfredaktor

contents

Refreshing our memory	
Jubilee of doc. Ing. Jiří Plch.....	3
130 th anniversary when prof. Vladimír List was born	64
Luminaires and luminous apparatuses	
Student works of SUPŠS Kamenický Šenov – Light Objects Design Division.....	4
New luminaires collection from Lucis.....	26
Traxon – LED for top lighting design.....	30
Spirit luminaires 1 st part	60
Market, business, enterprise	
Halla company Serie 03 luminaires with overlap luminescent lamps – fresh news.....	6
Luminex invites to Tendence 2007 fair.....	7
New player on the lighting market.....	28
Wide assortment of SEC Lighting emergency luminaires.....	34
Innovated solution of wiring	42
Lighting installations	
Thorn company and Prague Quadriennale	8
Illumination of Forum Coimbra shopping complex in Portugal	10
Architectural lighting of Kolonáda resort hotel	12
Illumination of the Langweil's model of Prague.....	18
Technical and economical views	
Cycling pathways illumination.....	14
Energy requirement reduction of public lighting.....	16
Interior lighting	
Table lamps (Part 1)	22
Operation and maintenance of lighting	
grandMA 2Port Node onPC interface.....	31
LuxLift system – easy luminaires maintenance	37
Wireless remote control.....	38
Lighting handling and control from WAGO company.....	40
Fairs and exhibitions	
For Arch 2007 is near.....	32
Opinion and experience	
Obtrusive light, Part 7 – obtrusive light measurement.....	44
Standards, regulations and recommendations	
New evaluation of daylight outdoor overshadow	48
Lighting sources	
White LED – light in future	50
Professional literature	
City, People, Light – Philips action in Rotterdam	54
Professional organizations activities	
The 26 th session of the International commission on illumination (CIE) in Beijing	58

inhalt

Zur Gedächtniserfrischung	
Jubiläum des Doc.Ing. Jiří Plch, CSc.	3
Prof. Vladimír List - 130. Geburtstag	64
Leuchten und lichttechnische Geräte	
Matura-Arbeiten der Studenten der SUPŠS Kamenický Šenov – Design lichttechnischer Objekte.....	4
Eine neue Lucisleuchten-Kollektion	26
Traxon – LED für lichttechnisches Spitzendesign	30
Spirit-Leuchten, 1. Teil	60
Markt, Handel, Unternehmungen	
Leuchten der Serie 03 mit sich überlappenden Leuchtstofflampen – eine brandneue Neuheit ...	6
LUMINEX ladet zur Messe Tendence 2007.....	7
Neuer Spieler am Beleuchtungsmarkt	28
Breites Sortiment von SEC Lighting – Notleuchten.....	34
Inovative Elektroinstallations-Lösungen.....	42
Lichttechnische Einrichtungen	
Die Gesellschaft Thorn und das Prager Quadriennale	8
Beleuchtung des Handelskomplexes Forum Coimbra in Portugal	10
Architekturbeleuchtung des Bäderhotels Kolonáda.....	12
Beleuchtung des Langweil-Modells von Prag... ..	18
Technisch-ökonomische Betrachtungen	
Beleuchtung von Radfahrer-Wegen.....	14
Reduzierung der energetischen Ansprüche Straßenbeleuchtung	16
Innenraumbeleuchtungen	
Tischlampen (1. Teil)	22
Betrieb und Wartung von Beleuchtungsanlagen	
Benutzer-Interface grandMA 2Port Node onPC	31
System LuxLift – bequeme Leuchtenwartung	37
Drahtlose Fernsteuerungen	38
Bedienung und Steuerung der Beleuchtung von WAGO.....	40
Messen und Ausstellungen	
For Arch 2007 nähert sich.....	32
Ansichten und Erfahrungen	
Störendes Licht, Teil 7 - Störlichtmessungen....	44
Normen, Vorschriften, Empfehlungen	
Neubewertung der Tageslichtabschirmung von aussen	48
Lichtquellen	
Weisse LED – Das Licht der Zukunft	50
Aus Fachzeitschriften	
City, People, Light – Aktion der Firma Philips in Rotterdam	54
Tätigkeit der Fachorganisationen	
26. Generalversammlung der Internationalen Beleuchtungskommission (CIE) in Peking.....	58